

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím:

Pesti éjszakák

Forrás:

Pesti Varló

Bp.

1920 7-8.

(Helv)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Olda)

Osztályozás

Tárgy

792.4

Hely

Idő

"1920"

Személy

Pesti éjszakák

— Ahol tönkrementek a milliomosok —

(Saját tudósítónktól.) Sovány öreg ember ahol Somosi a karrierjét mint ruhatáros kezdte. ül az asztalomnál, fekete szakett van rajta és ott volt csak vig élet. Amikor az előadásnak vége csokorba kötött nyakkendő. A feje egészen kopasz volt, a fiatal urak testületileg felvonultak a az arcát és az orrát vörös foltok tarkítják, biztosan Steinitz-féle táncterembe, amelynek hölgyeit maga valami kiütése van. Nagyon népszerű ott a kávé-Luft Rézi szállította. Steinitz azonban nem sokáig házban, ahol délutánonként artisták szoktak össze-uralta a piacot, mert nyomában gombamódra szajjónni Furcsa társaság ez így együtt, mintha egé-porodtak a táncterem: a Viktória-terem, a Teréz-szen más világból röppent volna ide a sok lány ésterem, a Berger-pince és a többiek. fiatalember, az orfeumok és mulatók attrakciói. Aztán az „Imperial” jut az eszébe, amely a Az ügynökök notesszel a kezükben otthonosan mo-Váci-körut és Hajnal-utca sarkán volt és az volt zognak az asztalok közt, bizalmasan, fontoskodva nevezetessége, hogy ott lépett fel először az első diskurálgatnak szerződésekről. Egy sarokban ifjuvalódi Hős Terka. Hogy ki volt, arra Herzmann pár enyeleg, a fiu operettszínész, a lány parkett-bácsi már nem emlékszik, csak azt tudja, hogy táncosnő szeretne lenni. Odébb egy konferansziéműsorán magyar népdalok szerepeltek. Ugyanakkor alsózik egy állástalan hasbeszélővel. A hasbeszélőkor már Baumann Karsci is magyarul énekel a állítólag valamikor jobb napokat látott, most azon-Foliesban. Csikós ruhában jelent meg a színpadon ban nagyon rossz a konjunkturája; ez a műfaj úgy-és legnagyobb slágere a „Zindélyezik a kaszár-látszik kiment a divatból. Egy csinos kis fekete-nya tetejét” kezdetű népdal volt. lány jön most a kávéházba, a kezében Ady Endré. Az előkelő éjszakai élet tulajdonképpen akkor nek „Új versek” című kötetét tartja. Éjszaka a kezdődött Pesten, amikor a ruhatárosból vállal Casinóban táncol. Mind többen jönnek a kávé-kozóvá előlépett Somossy megnyitotta a Nagy-házba, amely lassanként zsufolásig megtelik. Amező-utcai orfeumot. Itt tűnik fel a híres Carola lárma is folyton nagyobb lesz, úgy hogy alig hal-Cecilia, a pesti démonok ósanyja, akinek Lazarovicsmal a temesvári milliommossal való viszonyára még mindenki emlékszik. Több mint két millió forintot vert el Lazarovics a szép Carolával, akinek ékszereit irigykedve nézték még leggazdagabb hölgyeink is. Amikor gicciével végigjártott a Stefánia-uton, minden ember megbámulta és a mamák így szóltak a kis gyermekükhöz:

— Látod fiacskám, ez a Carola.

A Kék macskáról beszél, a híres Király-utcai mulatóról, amelynek primadonnája, a csodaszép Hanni Waldau kedvéért még a welszi herceg és Carola Boroszlóban született, aztán Bécsbe ment Milán király is ellátogattak oda. Reggelig folyt a és onnan került a Somosihoz. Egészen szegény pezsgő és volt eset, amikor egy börziáner, vagy lány volt, mielőtt megismerkedett Lazarovicsmal. Gyönyörű, magas, barna lány volt, huszonnégy éves és később, amikor a nábob elhalmozta őt

selymekkel és ékszerekkel, úgy nézett ki, mint egy királynő. Akkoriban Rosenzweig volt a legnépszerűbb operettkomponista és Carolának a színpadi sikerei a „Frauenbataillon” és a „Frau Luna” című operettekhez fűződnek. Lazarovics pedig közben egészen tönkrement. Amikor az öreg Herzmann, 1898-ban Párisban járt, találkozott vele. Kopott, csaknem rongyos ruha volt rajta, a Café de la Terrasseban találkozott vele, ahol a magyarok apró kölcsönökkel segítették ki. Később egy cigánybandához csatlakozott és a Folies Bergereben ő vitte a cigányok után a hangszereket.

Carola, miután ekként tökéletesen végzett a szerb nábobbal, a híres Ferdinand Rück-kel kötött barátságot. Rück is a Somosi-orfeumban játszott és a pesti németeknek kedvence volt. Leghíresebb nótája volt:

„Diese Grazie und dieser Schick,
Jessas na, der Herr von Rück!”

Ugyanakkor Carola a „Josef und Putifar” című kupléjával aratta le a babérokat. Nevezetes mulatozások folytak akkor a Somosi-kávéházban, ahol az öreg Munczi zenekara hangversenyzett reggeli hat óráig, vagy még annál is tovább. Arra a kérdésemre, hogy milyen gechelések voltak, az öreg Herzmann mosolyogva jelentette ki, hogy nagy összegekről bizony nem lehetett szó, mert egy üveg francia pezsgőnek az ára mindössze hét forint volt.

A kilencvenes évek elején Carola otthagyta a Somosit és átment Herzmann bácsi orfeumába, ahol a „Semiramis” című operettben lépett fel. Herzmann bácsi most hátradül a széken, félig behunyja a szemét és kéjesen adja át magát az emlékeknek, amikor ő gazdag és híres ember volt és az ő helyiségében adtak egymásnak találkozót Pest lábemanjai.

— Mánások, a Degenfeld, a Karácsonyi, a Hadik, aztán a börzéről a Frey, a Pollacsek és a többiek csaknem minden éjjel nálam mulattak. Ott volt akkor nálam a Hansi Reichsberg, a Paula Menotti, akinek a milliomos Stein udvarolt és a

23. Marietta de Dio. Kegyed azokra már nem emlékszik.

Ezt úgy mondta, mint aki nagyon sajnál azért, hogy ezekre már nem emlékszem. Annyira belejött az öreg Herzmann, hogy most már a saját életéről kezdett beszélni. Először színész volt és a Gyapju-utcai német színházban játszott. Aztán örökölt és megcsinálta az orfeumot. Kilencvennyolcban tönkrement. Az tette tönkre, hogy nagy befektetésekkel átalakította az orfeumot és ezzel egyidejűleg új vállalkozásba kezdett. Ósbudavárában pezsgős-pavillont vett át. Azt mondja, hogy az ő **pavillonja volt a legelőkelőbb, Pest akkori milliómosai** mind oda jártak. A nők nála mind fekete ruhában voltak és fehér kötényt viseltek.

— Száz kosár pezsgőt és negyvennégy hordó konyakot vásároltam egyszerre, képzelheti tehát uraságod, hogy milyen forgalmat csináltam.

Nem bírta sokáig a nagy üzemet és az ósbudavári pavillont is csakhamar bezárták a hitelezők. Aztán kiment Amerikába, majd hazajött és itthon egy mulató üzletvezetője lett.

Még nagyon sokat beszélt az öreg Herzmann

azokról a híres attrakciókról, amelyeket ő hozott Pestre. Hogy emlékszem-e az *Aquilleras*-csoportra, arra a három szép spanyol lányra, akik közül az egyikbe egy nagyon előkelő főúr lett olyan szerelmes, hogy az apja jobbnak látta, ha elküldi a fiát egy kis külföldi tanulmányuttra. Büszkén mondja, hogy az ő műsorában magyar dalok is szerepeltek, hogy nála volt a *Ferenczy Zsófia* és a *Komáromi Béla*. Hogy miket énekeltek, arra már nem emlékszik.

Ha már így együtt voltunk, gondoltam meginterjúvolom Herzmann bácsit, mi a véleménye a mostani pesti mulatozásokról. Kicsit gondolkozott, aztán óvatosan ennyit mondott:

— Bizony, ma sokkal többet mulatnak az emberek, mint régen és olyanok is, akiknek az nincs módjukban. A cehek persze aránytalanul sokkal nagyobbak. A hölgyek pedig még mindig Carolát utánozzák. Csakhogy ma már a náboboknak sokkal több eszük van, mint a szegény Lazarovicsnak volt. Ma nincs olyan Carola, aki tönkre tudna tenni egy többszörös milliomost.

Léhet, hogy Herzmann bácsinak igaza van.